

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 25.9.2006
COM(2006)551 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του

Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του

Εισαγωγή

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξης προσχώρησης¹ (στο εξής καλούμενος: κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή) προβλέπει στο άρθρο 11 παράγραφος 1 ότι «η Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση προς το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του και, εφόσον είναι απαραίτητο, συνοδεύει την έκθεση αυτή με προσηκόνουσες προτάσεις για τροποποιήσεις, η πρώτη δε έκθεση υποβάλλεται το αργότερο ένα έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού».

Ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή ετέθη σε ισχύ από την 1^η Μαΐου 2004. Ο κανονισμός καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου στη διέλευση εμπορευμάτων και προσώπων από τη γραμμή μεταξύ των περιοχών που τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και των περιοχών οι οποίες βρίσκονται εκτός αυτού του αποτελεσματικού ελέγχου.

Η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο από την 1^η Μαΐου 2005 έως τις 30 Απριλίου 2006.

1. ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στις 3 Αυγούστου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό 1283/2005 για την τροποποίηση του παραρτήματος I του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή. Στη βάση αυτή ο κατάλογος των σημείων διέλευσης επεκτάθηκε κατά τρία επιπλέον σημεία διέλευσης: *Κάτω Πύργος - Καραβοστάσι, Κάτω Πύργος – Κόκκινα και Κόκκινα – Παχιά Άμμος*.²

Στις 4 Οκτωβρίου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1624/2005 που επιτρέπει τη διέλευση εσπεριδοειδών από τη διαχωριστή γραμμή χωρίς να υπόκεινται σε δασμούς ή επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος.³

Στις 27 Φεβρουαρίου 2006, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 389/2006 για τη σύσταση μέσου χρηματοδοτικής στήριξης για την προαγωγή της οικονομικής ανάπτυξης της τουρκοκυπριακής κοινότητας.⁴ Ο κανονισμός παρέχει τη νομική βάση για τη χρηματοδότηση του έργου εμπειρογνομώνων στο φυτοϋγειονομικό τομέα και για την κάλυψη των δαπανών άλλων δραστηριοτήτων που διευκολύνουν τις εμπορικές συναλλαγές εκατέρωθεν της Πράσινης Γραμμής.

Η Επιτροπή προετοιμάζει προς το παρόν μία απόφαση για την άρση των απαγορεύσεων και τη θέσπιση των όρων που πρέπει να εφαρμόζονται στο εμπόριο ορισμένων ζωικών προϊόντων

¹ ΕΕ L 161 της 30ής Απριλίου 2004, σ. 128, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 293/2005 του Συμβουλίου της 17^{ης} Φεβρουαρίου 2005, ΕΕ L 50 της 23^{ης} Φεβρουαρίου 2005, σ. 1.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1283/2005 της Επιτροπής της 3^{ης} Αυγούστου 2005, ΕΕ L 203 της 4^{ης} Αυγούστου 2005, σ. 8.

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1624/2005 της Επιτροπής της 4^{ης} Οκτωβρίου 2005, ΕΕ L 259 της 5^{ης} Οκτωβρίου 2005, σ. 17.

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 389/2006 του Συμβουλίου της 27^{ης} Φεβρουαρίου 2006, ΕΕ L 65 της 7^{ης} Μαρτίου 2006, σ. 5.

στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004, η οποία θα προσδιορίζει τους όρους για το εμπόριο μελιού και ψαριών κατά τη διέλευση της Πράσινης Γραμμής.

2. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή, η Κυπριακή Δημοκρατία «διενεργεί ελέγχους σε όλα τα πρόσωπα που διασχίζουν τη γραμμή, με στόχο την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης υπηκόων τρίτων χωρών και τον εντοπισμό και την πρόληψη οιασδήποτε απειλής της δημόσιας ασφάλειας και τάξης», ενώ το άρθρο 3 ορίζει ότι «η Κυπριακή Δημοκρατία επιτηρεί αποτελεσματικά όλο το μήκος της γραμμής, έτσι ώστε να αποθαρρύνει τα πρόσωπα από το να παρακάμπτουν τους ελέγχους στα σημεία διέλευσης.»

Ο κανονισμός παρέχει ένα σταθερό νομικό πλαίσιο για την ελεύθερη κυκλοφορία Κυπριωτών και άλλων πολιτών της ΕΕ, οι οποίοι διασχίζουν καθημερινά τη γραμμή στα σημεία διέλευσης. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, κατά την περίοδο αναφοράς, καταγράφηκαν συνολικά 3.375.409 διελεύσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων (1.195.594 Ελληνοκυπρίων και 2.179.815 Τουρκοκυπρίων). Δεν αναφέρθηκε κανένα επεισόδιο όσον αφορά την καθημερινή διέλευση των προσώπων στα σημεία ελέγχου.

Ο αυξανόμενος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών (πολλοί από αυτούς με θεώρηση από την Τουρκία) που διασχίζουν παράνομα την Πράσινη Γραμμή δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες. Σύμφωνα με τα δεδομένα που υποβλήθηκαν από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο αριθμός λαθρομεταναστών που κρατήθηκαν μετά από τη διέλευση της Πράσινης Γραμμής αυξήθηκε από 725 το 2002 σε 3796 το 2003, 5287 το 2004 και 4748 τους πρώτους εννέα μήνες το 2005. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, η πλειονότητα των λαθρομεταναστών υποβάλλει, αργότερα, αίτηση για τη χορήγηση ασύλου (ο αριθμός των αιτούντων άσυλο έφθασε από 950 το 2002 σε 4410 το 2003 και σε 9860 το 2004). Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η επιτήρηση της Γραμμής που διενεργείται από τη Δημοκρατία της Κύπρου σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού πρέπει να ενισχυθεί. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει θέματα που αφορούν την προέλευση αυτών των τάσεων λαθρομετανάστευσης.

Για να αντιμετωπίσουν αυτό το πρόβλημα, οι υπηρεσίες της Επιτροπής άρχισαν διάλογο με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας σε επίπεδο εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, διοργανώθηκε στις Βρυξέλλες, το Δεκέμβριο 2005, ένα εργαστήριο που εστιάστηκε στο πρόβλημα της λαθρομετανάστευσης κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής, παρέχοντας έτσι την ευκαιρία να ανταλλάγουν πληροφορίες και να συζητηθούν μέτρα που πρέπει να ληφθούν στο εγγύς μέλλον. Όπως ανέφεραν οι αντιπρόσωποι της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν αύξηση του αριθμού του προσωπικού που ασχολείται με τη μεταναστευτική ροή (περιλαμβανομένης και της αστυνομίας), τη δημιουργία νέων κέντρων κράτησης για τους παράνομους μετανάστες, την αγορά πρόσθετου εξοπλισμού για την επιτήρηση της Πράσινης Γραμμής, την καθιέρωση πιο περιοριστικών κανόνων σε σχέση με την έκδοση θεωρήσεων και τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο, καθώς και τη διοργάνωση μίας εκστρατείας ενημέρωσης με σκοπό να αποθαρρύνονται πιθανοί λαθρομετανάστες και αιτούντες άσυλο από το να εισέρχονται στις περιοχές που τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ενώ η απόφαση για την αύξηση του αριθμού του προσωπικού και των κέντρων κράτησης είχε ήδη ληφθεί, η συμφωνία για τα υπόλοιπα μέτρα (κατά τη στιγμή της συνάντησης) εκκρεμούσε ακόμη και απαιτούσε νέες συζητήσεις στο πλαίσιο της κυβέρνησης. Η Επιτροπή συνέστησε στις αρχές της Δημοκρατίας να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή αλλά και εω όψει της μελλοντικής συμμετοχής

της Κύπρου στο χώρο Σένγκεν. Ακόμη και αν η Πράσινη Γραμμή δεν αποτελεί εξωτερικό σύνορο, οι υποχρεώσεις επιτήρησης από την πλευρά της Δημοκρατίας της Κύπρου θα πρέπει να εκπληρωθούν αποτελεσματικά ενώ παράλληλα δεν θα πρέπει να παρακωλύουν την επαφή μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

3. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΑΓΑΘΩΝ

3.1. Αξία των εμπορικών συναλλαγών

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής⁵, το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο ανέφερε σε μηνιαία βάση το είδος, τον όγκο και την αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα.

Από την πλευρά τους, οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ανακοίνωσαν σε μηνιαίες εκθέσεις προς την Επιτροπή το είδος, τον όγκο και την αξία των εμπορευμάτων. Στις εκθέσεις αυτές περιλαμβάνονταν τα εμπορεύματα που εισήλθαν στις περιοχές που τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης μέσω των σημείων διέλευσης της *Περγάμου* και *Στροβιλιών*, οι οποίες τελούν υπό την Εποπτεία της Ανατολικής Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων.

Σύμφωνα με το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο, η συνολική αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα κατά την περίοδο αναφοράς ανήλθε σε 2.237.869 ευρώ, ενώ η αξία των εμπορευμάτων που πράγματι αποτέλεσαν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών ήταν περίπου 1.933.067 ευρώ⁶. Η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι, λόγω της ακύρωσης ορισμένων παραγγελιών, δεν κατέληξαν όλες οι αιτήσεις που είχαν υποβληθεί στο Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο στην έκδοση συνοδευτικών εγγράφων. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα έγγραφα εκδίδονταν ορισμένες φορές για την εκτιμώμενη και όχι για την ακριβή αξία των εμπορευμάτων (όπως, π.χ., στην περίπτωση των λαχανικών), η ποσότητα και, συνεπώς, η αξία των εμπορευμάτων τα οποία διήλθαν τελικά από τη Γραμμή ήταν μικρότερη από τους αριθμούς που αναφέρονταν στα συνοδευτικά έγγραφα (ένας άλλος λόγος ήταν η υπαναχώρηση του δυνητικού πελάτη).

Επιπλέον, η αξία των εμπορευμάτων που διήλθαν από τη διαχωριστική γραμμή όπως ανακοινώθηκε από το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο διαφέρει από αυτή που αναφέρθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία⁷. Η πρώτη ανέρχεται σε 1.933.067 ευρώ, ενώ η δεύτερη σε 1.734.770 ευρώ⁸. Η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι τα συνοδευτικά έγγραφα δεν παρουσιάζονταν ή δεν ελέγχονταν κάθε φορά που τα εμπορεύματα διέρχονταν από τη διαχωριστική γραμμή.

Σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς, τα αριθμητικά στοιχεία δείχνουν αύξηση της συνολικής αξίας των εμπορευμάτων που διέρχονται από την Πράσινη Γραμμή. Σύμφωνα με τις εκθέσεις που παρασχέθηκαν από το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο, η συνολική αξία των συναλλαγών εμπορευμάτων που διήλθαν πράγματι από τη διαχωριστική γραμμή ήταν περίπου 1.933.067 ευρώ, έναντι 1.000.617 ευρώ κατά τη διάρκεια της

⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής της 10^{ης} Αυγούστου 2004, ΕΕ L 272 της 20ής Αυγούστου 2004, σ. 3.

⁶ Βλ. παράρτημα ΙΙΙ.

⁷ Βλ. παράρτημα ΙV.

⁸ Βλ. παράρτημα ΙΙ.

προηγούμενης περιόδου αναφοράς (ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι η προηγούμενη περίοδος αναφοράς ήταν βραχύτερη, δεδομένου ότι ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή δεν κατέστη πλήρως λειτουργικός πριν από τον Αύγουστο 2004). Η μηνιαία μέση αξία των εμπορευμάτων που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγών αυξήθηκε σημαντικά και από 99.000 ευρώ κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς έφθασε σε 161.089 ευρώ.

3.2. Είδος εμπορευμάτων

Τα αριθμητικά στοιχεία για τα είδη των εμπορευμάτων που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών δείχνουν περιορισμένο αριθμό νέων προϊόντων που διήλθαν από τη διαχωριστική γραμμή (π.χ. ηλεκτρονικός εξοπλισμός και εξοπλισμός κουζίνας), αλλά η εισαγωγή τους συνέβαλε σε ορισμένες περιπτώσεις σε σημαντική (αν και προσωρινή) αύξηση της μηνιαίας αξίας των εμπορικών συναλλαγών⁹.

Όπως και κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς, οι κύριες ομάδες προϊόντων που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγών¹⁰ ήταν προϊόντα από ξύλο, έπιπλα, λαχανικά, ηλεκτρονικός εξοπλισμός, προϊόντα από πλαστικό και από χαρτί.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή, οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας επέβαλαν δασμούς σε γεωργικά προϊόντα που είναι επιλέξιμα για επιστροφές κατά την εξαγωγή ή για μέτρα παρέμβασης.

Οι εμπορικές συναλλαγές εκατέρωθεν της Πράσινης Γραμμής αφορούσαν αποκλειστικά το εντός της νήσου εμπόριο με μία και μοναδική εξαίρεση: σε μία περίπτωση ο τελικός προορισμός εμπορευμάτων που διήλθαν από την Πράσινη Γραμμή ήταν εκτός της Δημοκρατίας της Κύπρου. Ένα φορτίο 1.112 χγμ. κυπριακών λουκουμιών (προϊόντα ζαχαροπλαστικής) αξίας 1.112 CYP απεστάλη μέσω του λιμένα της Λεμεσού στο ΗΒ, στις 30 Δεκεμβρίου 2005.

3.3. Αναφερθείσες παρατυπίες

Από το Νοέμβριο 2005, αναφέρθηκαν επτά περιπτώσεις παρατυπιών, κατά τις οποίες δεν επιτράπη στα εμπορεύματα να διασχίσουν τη διαχωριστική γραμμή. Για τέσσερις από αυτές (που αφορούσαν έπιπλα, εξοπλισμό κουζίνας, μία συσκευή θέρμανσης και ζωοτροφές) δεν προσκομίστηκε συνοδευτικό έγγραφο. Μεταξύ των υπολοίπων, υπήρξε μία περίπτωση (που αφορούσε πλαστικά πώματα για φιάλες) κατά την οποία δεν προσκομίστηκαν τα απαιτούμενα πιστοποιητικά, μία περίπτωση σήμανσης προϊόντος που δεν πληρούσε τις απαιτήσεις και μία περίπτωση προϊόντος ζωικής προέλευσης το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9 του κανονισμού, δεν επιτρεπόταν να διασχίσει την Πράσινη Γραμμή για εμπορικούς σκοπούς.

3.4. Εμπόδια και δυσκολίες, όσον αφορά την κυκλοφορία αγαθών

Σήμερα εξακολουθούν να υφίστανται πολλά εμπόδια στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των περιοχών εκατέρωθεν της Πράσινης Γραμμής. Τα τουρκοκυπριακά εμπορικά οχήματα, όπως λεωφορεία, φορτηγά, ταξί, μίνι λεωφορεία και ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα δεν μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στο νησί. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν δέχεται τα πιστοποιητικά τεχνικού ελέγχου των εμπορικών οχημάτων, ούτε τις επαγγελματικές άδειες οδήγησης που εκδίδονται από τις τουρκοκυπριακές αρχές.

⁹ Παράρτημα VI (βλ. τις τιμές για το Φεβρουάριο και Μάρτιο 2006).

¹⁰ Παράρτημα V.

Η Κυπριακή Δημοκρατία άρχισε προπαρασκευαστικές εργασίες στον τομέα της νομοθεσίας με σκοπό να διευκολύνει τη μεταφορά εμπορευμάτων από τουρκοκυπριακά φορτηγά οχήματα που διασχίζουν την Πράσινη Γραμμή. Ωστόσο, δεν ελήφθη καμία απόφαση σχετικά με αυτό το θέμα κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Οι ελληνοκύπριοι οδηγοί φορτηγών διαμαρτυρήθηκαν επανειλημμένα κατά των προσπαθειών ελευθεροποίησης της χρήσης των τουρκοκυπριακών φορτηγών για τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των περιοχών εκατέρωθεν της Πράσινης Γραμμής.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι τουρκοκύπριοι έμποροι να διαφημίζουν σε μερίδα του Τύπου στην Κυπριακή Δημοκρατία αναφέρθηκαν ως ακόμη ένα παράδειγμα φραγμού το οποίο είναι ικανό να περιορίσει τις εμπορικές συναλλαγές εκατέρωθεν της διαχωριστικής γραμμής.

Η Επιτροπή έλαβε ορισμένες καταγγελίες από τουρκοκύπριους εμπόρους σχετικά με καθυστερήσεις κατά τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων που διέρχονται από τη διαχωριστική γραμμή, συμπεριλαμβανομένων αυτών που διασχίζουν τη γραμμή προσωρινά για να συμμετάσχουν σε εμπορικές εκθέσεις σε περιοχές που ελέγχονται από την κυβέρνηση. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας εξήγησαν ότι οι καθυστερήσεις αυτές οφείλονται στις απαιτήσεις για την ασφάλεια των τροφίμων ή στην ανάγκη να ελεγχθεί κατά πόσο τα εμπορεύματα περιέχουν συστατικά που υπόκεινται σε επιστροφές κατά την εξαγωγή ή σε μέτρα παρέμβασης (π.χ. ζάχαρη), για τα οποία πρέπει να εφαρμοστούν, (σύμφωνα με τον κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή) δασμοί.

Σε μία περίπτωση, η Κυπριακή Δημοκρατία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι είχε υποψίες ότι τομάτες που είχαν διέλθει από την Πράσινη Γραμμή ήταν καταγωγής Τουρκίας. Η Επιτροπή εξέτασε το θέμα και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτό δεν ίσχυε.

Στις 31 Μαρτίου 2006, ένα φορτίο 22 τόνων εσπεριδοειδών, τα οποία θα μεταφέρονταν με πλοίο μετά τη διέλευσή τους από την Πράσινη Γραμμή μέσω του λιμένα της Λεμεσού (ο οποίος ευρίσκεται σε περιοχές που ελέγχονται από την κυβέρνηση) σε ένα άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, επρόκειτο να διέλθουν από τη διαχωριστική γραμμή. Εντούτοις, στις 29 Μαρτίου, ο προμηθευτής ακύρωσε τη συναλλαγή, μετά από διαμαρτυρίες των φορτοεκφορτωτών και των οδηγών φορτηγών οι οποίες διοργανώθηκαν στο λιμάνι της Αμμοχώστου στο σημείο ελέγχου, όπου θα έπρεπε να εκτελωνιστεί το φορτίο. Ο έμπορος κατήγγειλε τις διαφόρων ειδών πιέσεις που ασκήθηκαν πάνω του εκ μέρους της τουρκοκυπριακής κοινότητας για να ακυρώσει τη συναλλαγή.

Εκπρόσωποι του ΗΒ πληροφόρησαν την Επιτροπή για πρακτικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες της Ανατολικής Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων όσον αφορά τη μεταχείριση εμπορευμάτων για τα οποία απαιτείται φυτουγειονομικό πιστοποιητικό, λόγω έλλειψης τεχνικών εγκαταστάσεων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η αξία των εμπορικών συναλλαγών από τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου ανήλθε σε 442.408 ευρώ κατά την περίοδο αναφοράς, σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία που παρασχέθηκαν από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Κύπρου, αξία η οποία είναι λιγότερη από το ένα τέταρτο των εμπορικών συναλλαγών προς την αντίθετη κατεύθυνση.

3.5. Προσωρινή διέλευση εμπορευμάτων

Όσον αφορά την προσωρινή διέλευση εμπορευμάτων, σημειώθηκαν επίσης δυσκολίες. Υπάρχουν τρεις βασικές κατηγορίες εμπορευμάτων που εμπίπτουν σε αυτή την περίπτωση:

- προσωρινή διέλευση εμπορευμάτων που χρειάζονται για την παροχή υπηρεσίας (π.χ.: μουσικά όργανα ενός τουρκοκυπριακού συγκροτήματος ροκ που έδινε συναυλία στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης· εξοπλισμός διερμηνείας μιας τουρκοκυπριακής εταιρείας διερμηνείας που παρέχει υπηρεσίες σε περιοχές που ελέγχονται από την κυβέρνηση)·
- προσωρινή διέλευση τουρκοκυπριακών εμπορευμάτων με σκοπό να εκτεθούν σε εμπορική έκθεση σε περιοχές που ελέγχονται από την κυβέρνηση·
- προσωρινή διέλευση τουρκοκυπριακών τεχνικών διατάξεων με σκοπό την επισκευή τους στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.

Ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή δεν παρέχει έτοιμη λύση για αυτό το πρόβλημα. Η Κυπριακή Δημοκρατία εφαρμόζει ένα σύστημα αποφάσεων ad hoc το οποίο δεν φαίνεται να είναι επαρκώς διαφανές. Το θέμα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί *de lege ferenda* σε μία μελλοντική τροποποίηση του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή.

3.6. Διευκόλυνση του εμπορίου

Για να διευκολυνθεί το εμπόριο ορισμένων προϊόντων πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

Εσπεριδοειδή

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, στις 4 Οκτωβρίου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1624/2005 ο οποίος επιτρέπει τη διέλευση εσπεριδοειδών από την Πράσινη Γραμμή χωρίς την επιβολή δασμών ή επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος¹¹.

Ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες από πολλά κράτη μέλη οι οποίοι ορίστηκαν από την Επιτροπή διενήργησαν, το φθινόπωρο του 2005, την πρώτη ετήσια επιθεώρηση πριν από τησυγκομιδή. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες επιβεβαίωσαν τα αποτελέσματα προηγούμενων ελέγχων οι οποίοι διεξήχθησαν το 2003 και 2004, ότι, δηλ., δεν υπάρχουν επιβλαβείς οργανισμοί στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Η Επιτροπή σκοπεύει να συνεχίσει την εποπτεία ως πρόσθετη δραστηριότητα ελέγχου, εκτός από τις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους των οπωρώνων και των αποστολών εσπεριδοειδών που προορίζονται για το εμπόριο εκατέρωθεν της διαχωριστικής γραμμής.

Πατάτες

Ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες του φυτοϋγειονομικού τομέα διενήργησαν δειγματοληψία και επιθεωρήσεις κατά τη διάρκεια δύο καλλιεργητικών περιόδων για να ελέγξουν κατά πόσο πληρούνται οι απαιτήσεις/πρότυπα της ΕΕ. Διεξήχθησαν επίσης εργαστηριακές δοκιμές.

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1624/2005 της Επιτροπής της 4^{ης} Οκτωβρίου 2005, ΕΕ L 259 της 5^{ης} Οκτωβρίου 2005, σ. 17.

Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών, η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής έδωσε, στις αρχές του 2006, το πράσινο φως για το εμπόριο πατάτας.

Ενημερώθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τη δυνατότητα εμπορίου πατάτας εκατέρωθεν της διαχωριστικής γραμμής.

Η Επιτροπή συνεχίζει τις δραστηριότητες ελέγχου για να διασφαλίσει τη δυνατότητα του εμπορίου. Οι πατάτες δεν υπάγονται σε δασμούς. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς δεν πραγματοποιήθηκε εμπόριο πατάτας¹².

Μέλι και ψάρια

Η Επιτροπή ετοιμάζει τώρα μια απόφαση για την άρση των απαγορεύσεων και τη θέσπιση όρων που πρέπει να εφαρμόζονται στο εμπόριο ορισμένων ζωικών προϊόντων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004, για να καταστεί δυνατό το εμπόριο μελιού και ψαριών εκατέρωθεν της διαχωριστικής γραμμής.

3.7. Θέματα ΦΠΑ

Η Κυπριακή Δημοκρατία ζήτησε και πάλι από την Επιτροπή να προτείνει τροποποιήσεις του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή και/ή της 6ης οδηγίας για το ΦΠΑ, με σκοπό την απλούστευση ορισμένων διατάξεων για τον ΦΠΑ που αφορούν τις συναλλαγές εμπορευμάτων που διέρχονται από την Πράσινη Γραμμή. Η Κυπριακή Δημοκρατία ζήτησε επίσης να περιληφθεί στις προτάσεις η εφαρμογή ενός μηχανισμού αντίστροφης επιβάρυνσης για παραδόσεις που πραγματοποιούνται από φορολογούμενους που είναι εγκατεστημένοι στις περιοχές¹³ σε φορολογούμενους που είναι εγκατεστημένοι σε περιοχές που ελέγχονται από την κυβέρνηση, η εφαρμογή απλουστευμένων διαδικασιών για την είσπραξη του φόρου για εμπορεύματα που παραδίδονται από φορολογούμενους που είναι εγκατεστημένοι στις περιοχές όταν τα εμπορεύματα αυτά παραδίδονται σε περιοχές που ελέγχονται από την κυβέρνηση σε μη φορολογούμενους, την άδεια να θεωρούνται οι παραδόσεις προς τις περιοχές ως εξαγωγές (με την τροποποίηση του άρθρου 5 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή) και την άδεια για εφαρμογή απλουστευμένων διαδικασιών όταν τα εμπορεύματα διασχίζουν τη Γραμμή με σκοπό να μεταφερθούν σε άλλα κράτη μέλη. Η Επιτροπή εξέτασε προσεκτικά αυτές τις προτάσεις και εξήγησε λεπτομερώς στην Κυπριακή Δημοκρατία τον λόγο για τον οποίο η πλειονότητα αυτών των προτάσεων αποκλίνει υπερβολικά από το *κεκτημένο* ώστε να γίνουν αποδεκτές από την Επιτροπή, ακόμη και αν ορισμένες από αυτές μπορούν να παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον από την άποψη της απλούστευσης.

Ένα παράδειγμα: η Κυπριακή Δημοκρατία ζήτησε οι προμήθειες εμπορευμάτων που γίνονται στις περιοχές να θεωρούνται πράξεις εξαγωγής (κατά παρέκκλιση του άρθρου 5 του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή). Το προτεινόμενο μέτρο δεν είναι σύμφωνο με τις διατάξεις και τη φιλοσοφία του κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή, όπου θεωρείται (μετά από αίτημα της Κυπριακής Δημοκρατίας) ότι δεν υπάρχει εισαγωγή όταν τα εμπορεύματα

¹² Τον Ιούλιο του 2006, δύο σημαντικά φορτία πατάτας που προορίζονταν για αποστολή μέσω του Λιμένα της Λεμεσού στα κράτη μέλη της ΕΕ ακυρώθηκαν την τελευταία στιγμή μετά από πίεση που ασκήθηκε στους τουρκοκύπριους συναλλασσομένους για πολιτικούς λόγους. Ωστόσο, τον Αύγουστο 2006, ορισμένα φορτηγά με φορτία πατάτας που προορίζονταν για κατανάλωση εντός της νήσου διήλθαν επιτυχώς από τη Γραμμή χωρίς σοβαρά εμπόδια.

¹³ Για τους σκοπούς αυτού του μέρους της έκθεσης, με τον όρο «περιοχές» νοούνται οι περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

φθάνουν από τις περιοχές. Κατά συνέπεια, η αντίστροφη πράξη δεν μπορεί να θεωρηθεί εξαγωγή. Με άλλα λόγια: οι παραδόσεις που απαλλάσσονται από δασμούς οι οποίες πραγματοποιούνται από τις περιοχές που ελέγχονται από την κυβέρνηση προς τις περιοχές θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν μόνον αν θεωρούνταν εξαγωγές. Και αυτό θα ίσχυε ανεξάρτητα από το αν οι παραδόσεις αυτές καλούνται εξαγωγές. Αν τα εμπορεύματα που αποστέλλονται στις περιοχές θεωρούνται εξαγωγές, τα εμπορεύματα που προέρχονται από τις περιοχές πρέπει επίσης να θεωρηθούν εισαγωγές. Μόνον υπό αυτές τις συνθήκες θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτές οι προτεινόμενες τροποποιήσεις.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο κανονισμός συνεχίζει να παρέχει ένα σταθερό νομικό πλαίσιο για την ελεύθερη κυκλοφορία των Κυπρίων και άλλων πολιτών της ΕΕ, οι οποίοι διασχίζουν καθημερινά τη διαχωριστική γραμμή στα σημεία διέλευσης. Εντούτοις, ο αυξανόμενος αριθμός λαθρομεταναστών που διέρχεται από τη διαχωριστική γραμμή δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες.

Λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο με τον οποίο φαίνεται να εξελίσσεται ο αριθμός των ατόμων που διασχίζουν τη διαχωριστική γραμμή παράνομα, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η επιτήρηση που διενεργεί η Κυπριακή Δημοκρατία σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού χρήζει περαιτέρω βελτίωσης.

Τα αριθμητικά στοιχεία που κοινοποιήθηκαν δείχνουν αύξηση της συνολικής αξίας των εμπορευμάτων που διέρχονται από τη διαχωριστική γραμμή, σε σύγκριση με την πρώτη περίοδο αναφοράς. Ωστόσο, η συνολική κλίμακα των εμπορικών συναλλαγών των περιοχών εκατέρωθεν της Πράσινης Γραμμής (περίπου 2 εκατ. ευρώ ετησίως) παραμένει πολύ περιορισμένη. Κατά την περίοδο αναφοράς, ορισμένα νέα προϊόντα αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγών, συμβάλλοντας σε σημαντική (αν και προσωρινή) αύξηση της μηνιαίας αξίας των συναλλαγών. Σε μία και μοναδική περίπτωση εμπορεύματα διήλθαν από την Πράσινη Γραμμή με προορισμό εκτός της νήσου.

Πολλές αναφερθείσες περιπτώσεις επιβεβαιώνουν ότι υφίστανται ακόμη πολλά εμπόδια για την περαιτέρω ανάπτυξη του εμπορίου εκατέρωθεν της διαχωριστικής γραμμής. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν αποδέχεται ακόμη τα πιστοποιητικά τεχνικού ελέγχου των εμπορικών οχημάτων ή τις επαγγελματικές άδειες οδήγησης που εκδίδονται από τις τουρκοκυπριακές αρχές. Η νομοθεσία που εκκρεμεί ενώπιον του Κοινοβουλίου της Δημοκρατίας μπορεί να αποτελέσει ένα βήμα προς τη βελτίωση της επικρατούσας κατάστασης.

Ομάδες πίεσης και από τις δύο πλευρές της διαχωριστικής γραμμής δραστηριοποιούνται για να εμποδίσουν για διάφορους λόγους την ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών εκατέρωθεν της διαχωριστικής γραμμής. Ένα νέο αρνητικό χαρακτηριστικό είναι η άμεση πίεση που ασκείται στους εμπόρους από τα μέλη της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Το θέμα της προσωρινής διέλευσης των εμπορευμάτων πρέπει να αντιμετωπιστεί *de lege ferenda*.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι ο κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή συνεχίζει να αποτελεί μια αποτελεσματική βάση που επιτρέπει τη διέλευση των εμπορευμάτων και των προσώπων προς και από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές της Κυπριακής

Δημοκρατίας, αν και η ροή των εμπορευμάτων παραμένει περιορισμένη. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να ελέγχει την εφαρμογή του κανονισμού.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Ανακεφαλαιωτικός πίνακας των μηνιαίων εκθέσεων του
Τουρκοκυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού
1480/2004 της Επιτροπής (σε ευρώ)**

Προϊόντα που αποτέλεσαν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών	Μάιος	Ιούνιος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Σύνολο
Αλουμίνιο/ Προϊόντα PVC	7.109	8.703	3.648	4.340	13.596	6.095	9.484	9.045	8.840	3.062	10840	1.6633	101.395
Δομικά υλικά/Προϊόντα από πέτρα	16.172	7.169	13.802	19.055	5.326	13.045	20.874	13.217	10.578	28.336	20.314	13.188	181.076
Κάρβουνο	0	0	0	0	3.093	0	0	0	0	0	0	0	3.093
Χημικά προϊόντα	998	15.398	1.445	3.850	2.929	1.445	2.517	2.283	1.776	2.766	2.467	4.062	41.936
Προϊόντα ένδυσης	3.279	3.626	3.190	2.993	0	517	2.207	0	776	0	133	0	16.721
Χόμα/Πέτρες	0	0	0	0	172	0	0	0	0	3.262	186	662	4.283
Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	0	0	0	0	0	34.238	14.134	12.336	31.941	5.8419	82.357	11.022	24.445
Τρόφιμα/Ποτά	16	0	0	0	331	0	187	1.917	0	0	0	415	2.866
Προϊόντα χειροτεχνίας	1.141	2.316	1609	4.476	2.591	4.650	1.793	2.514	1341	1.212	1724	1.395	26.762
Βιομηχανικός εξοπλισμός κουζίνας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.293	26.293
Σίδηρος/ Χάλυβας	202	1.759	18.600	7.017	517	538	1.793	3.286	0	0	345	1.397	35.453
Προϊόντα από χαρτί	2.5034	18.929	18.748	20.571	18.533	18.583	14.548	10.491	10867	1.0178	11.043	13.136	181.501
Πλαστικά προϊόντα	13.893	10.938	14.540	15.424	20.560	12.053	25.374	14.333	10.641	27.576	24.353	37.822	227.509
Προκατασκευές	62.010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62.010
Τυπωμένα βιβλία/ Εφημερίδες	0	0	11.828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.828
Ακατέργαστα μέταλλα	3.103	7931	4.138	13.103	11.083	6.172	5.517	4.310	0	4.526	9.052	8.147	77.083
Σέλες και υποσκευές	0	0	1.453	0	0	0	860	0	0	0	0	0	2.314
Λαχανικά	10.950	27.626	17107	45.436	8.210	41.991	17.869	20.709	35.855	47.264	41.671	10.940	325.628
Δεξαμενές νερού/ Θέρμανσης	0	2.241	0	0	0	0	0	0	1.497	0	0	0	3.738
Προϊόντα από μαλλί/Επιπλα	14.574	48.282	2.9357	2.4943	34.831	25.993	29.395	36.436	19.850	32.926	25.741	25.647	347.976

Σύνολο	158.4 83	154.919	139.464	161.20 9	121.774	165.320	146.555	130.878	133.96 0	210.367	230.2 26	170.756	1.933.07 2
--------	-------------	---------	---------	-------------	---------	---------	---------	---------	-------------	---------	-------------	---------	---------------

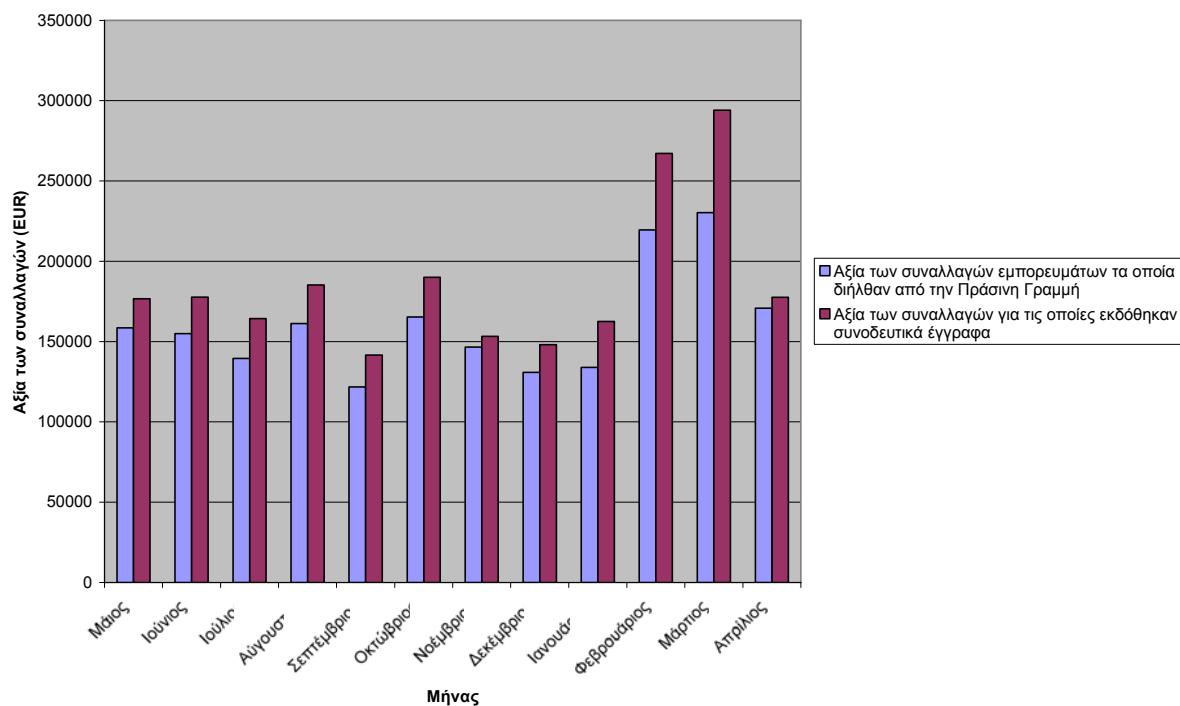
1 ευρώ = 0,58 CYP

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Αξία εμπορευμάτων που διέσχισαν την Πράσινη Γραμμή η οποία αναφέρθηκε από τις αργές της Κυπριακής Δημοκρατίας (Μάιος 2005-Μάιος 2006)

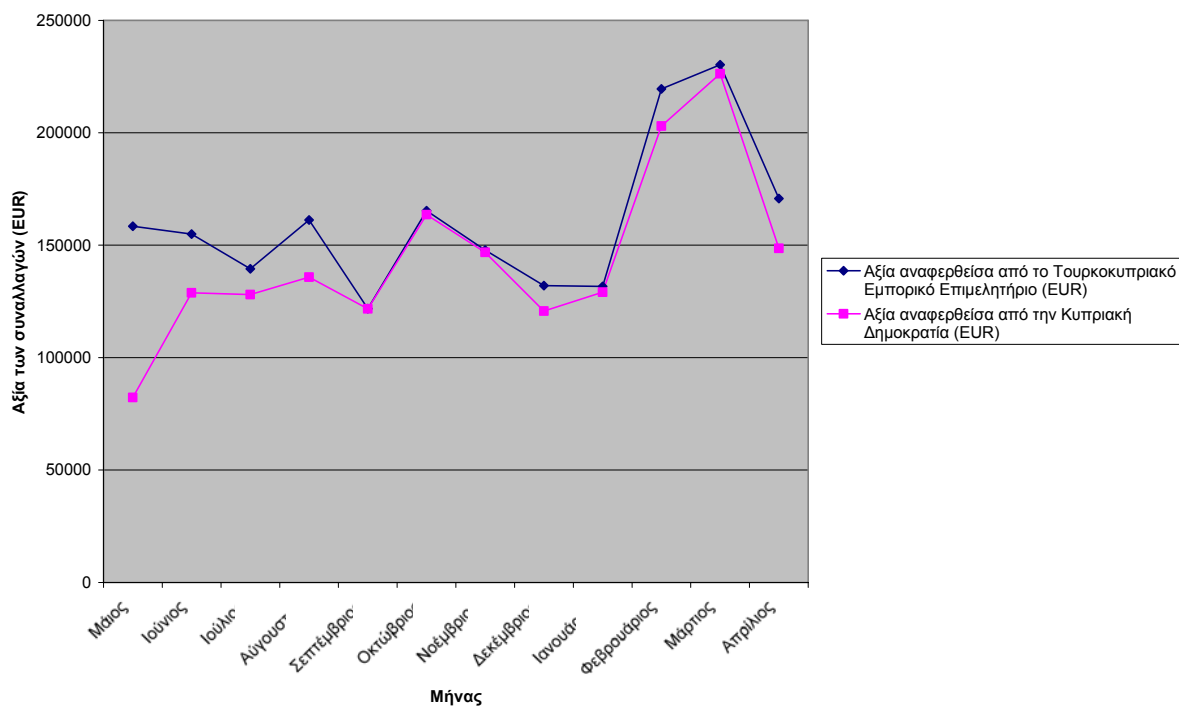
Μάιος	82.318
Ιούνιος	128.795
Ιούλιος	128.014 ευρώ
Αύγουστος	135.837 ευρώ
Σεπτέμβριος	121.712 ευρώ
Οκτώβριος	163.555 ευρώ
Νοέμβριος	146.785 ευρώ
Δεκέμβριος	120.685 ευρώ
Ιανουάριος	129.137 ευρώ
Φεβρουάριος	203.019 ευρώ
Μάρτιος	226.283 ευρώ
Απρίλιος	148.630 ευρώ
Σύνολο	1.734.770 ευρώ

1 ευρώ = 0,58 CYP

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Αξία των εμπορευμάτων που διήλθαν από την Πράσινη Γραμμή και αξία εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα από το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο

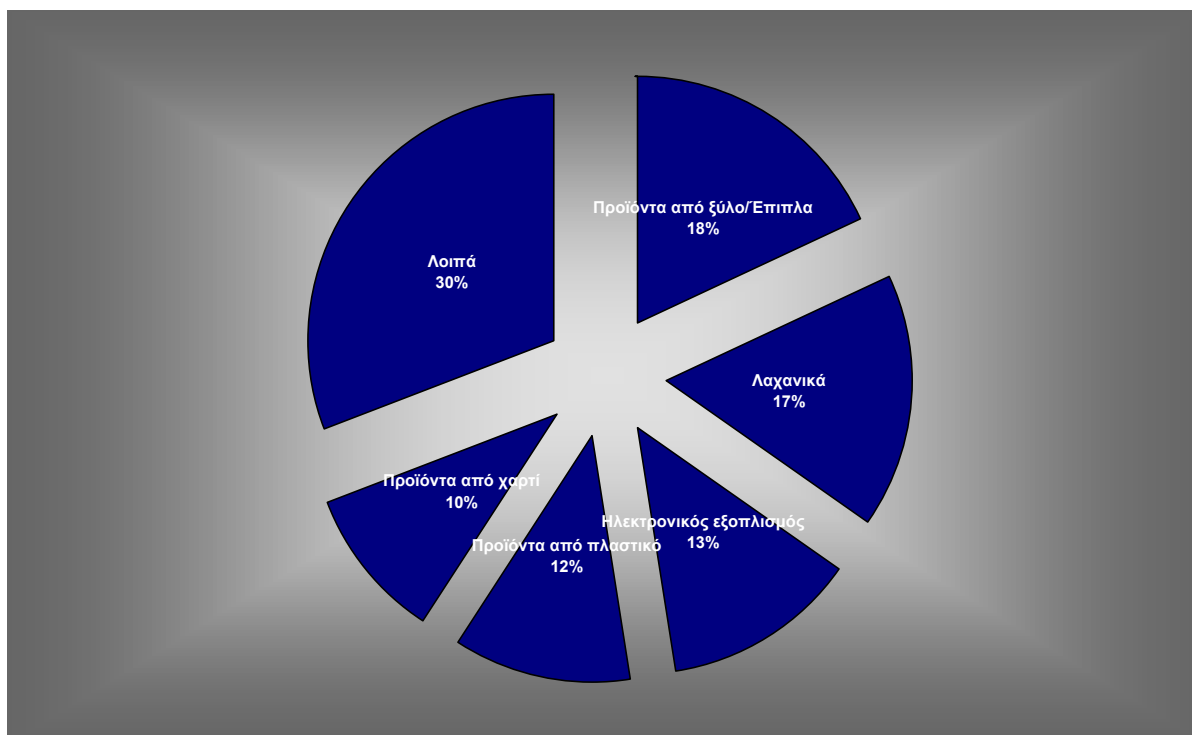
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Αξία των εμπορευμάτων που διήλθαν από την Πράσινη Γραμμή σύμφωνα με τις αργές της Κυπριακής Δημοκρατίας σε σύγκριση με τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρθηκαν από το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο

Συνολική αξία αναφερθείσα από την Κυπριακή Δημοκρατία: 1.734.770 ευρώ

Συνολική αξία αναφερθείσα από το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο: 1.933.067 ευρώ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Τα κύρια εμπορεύματα που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγών

Προϊόντα από ξύλο/Επιπλα:	347.975 ευρώ
Λαχανικά:	325.628 ευρώ
Ηλεκτρονικός εξοπλισμός:	244.447 ευρώ
Προϊόντα από πλαστικό:	227.507 ευρώ
Προϊόντα από χαρτί:	190.661 ευρώ
Λοιπά:	596.849 ευρώ
Σύνολο:	1.933.072 ευρώ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Εξέλιξη των κύριων συναλλαγών εμπορευμάτων

Εξέλιξη των συναλλαγών εμπορευμάτων με την υψηλότερη εμπορική αξία

